

Prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry

Milá deviatačka/deviatak, pred tebou je test zo slovenského jazyka a literatúry. Pozorne si prečítaj zadania a daj sa do roboty!

1. Doplňovací pravopisný test

Doplň písmená, podčiarkni správny tvar slova alebo slovného spojenia.

Vrcholn_m dielom Andreja Sládkoviča je **l_ricko - epická** báseň Marína.

Básnik romantizmu, **Štúrovec/štúrovec**, dielom vyvolal nesúhlas, pretože **mnoh_ generačn_** druhovia **od_udzovali** lásku k žene. V prvej **časť_** zobrazuje básnik nešťastnú lásku k Márii Pišlovej. V druhej časti, ktorá je úvahovo-**s_mbolická**, láska nadobúda nadosobný, **spoločensk_** charakter. V **prvých/prvých** strofách Sládkovič vyslovuje svoj ideál **krás_**, ktorého stelesnením je Marína. Jej reálny obraz sa potom mení na nadprirodzený. Marína sa stáva **pohronskou/Pohronskou** vílou, ktorá vábi básnika do **hlb_n riek_**. Básnikova láska k žene sa **prel_na s/z** láskou k vlasti. Marína na nátlak **rodičou/rodičov** dáva prednosť hmotnému zabezpečeniu pred chudobnou domácnosťou zaľúbeného básnika. Záver **skladb_ nevyznieva/neviznieva** tragicky, nenájdeme v nej ani bolesť, ani trpkosť, len spomienku na krásne chvíle **lásk_**.

/20

Prečítaj nasledujúce texty a vypracuj úlohy

Ukážka 1

Svet oslavuje olympijského ducha

Podľa baróna Pierra de Coubertina, francúzskeho pedagóga, ktorý stál roku 1896 na čele hnutia za obnovenie olympijských hier, platí: „Nie je dôležité vyhrať, ale zúčastniť sa.“ Je možné, že šport svoje pôvodné ideály opustil, ale skutočnosťou zostáva, že každé štyri roky **olympijské hry nad'alej zjednocujú svet**.

Pôvodné hry sa v Gréckej Olympii konali od roku 776 pred n. l. do roku 394 n. l., keď ich kresťanský cisár Teodosius II. zakázal. Prví víťazi boli odmeňovaní olivovými vencami, ale čoskoro sa atléti začali venovať iba tréningu a súťažili o peniaze. To niekedy viedlo k ovplyvňovaniu výsledkov. Súťaže zahŕňali päťboj (beh, hod oštepom, hod diskom, zápas a skok do diaľky) a preteky vozatajov.

Jeden príbeh hovorí o tom, ako istý vynikajúci vozataj vyzval na preteky nápadníkov, ktorí sa uchádzali o jeho krásnu dcéru, a potom ich jedného po druhom uštvával na smrť. Takto pokračovalo až do chvíle, keď jeden z uchádzačov o dievčinu dvojkolesový voz jej otca pred pretekmi úmyselne poškodil. Jemu tým spôsobil smrť a pre seba získal dcéru.

(Rodinná encyklopédia svetových dejín, úryvok)

1. Autor textu tvrdí, že

- (A) olympijské hry založil Pierre de Coubertin.
- (B) olympijské hry obnovil Pierre de Coubertin.
- (C) prvé olympijské hry sa konali r. 776 n.l.
- (D) prvé obnovené olympijské hry sa konali vo Francúzsku.

/1

2. V texte sa **neuvádza, že**

- (A) odmena prvých víťazov bola symbolická.
- (B) prví víťazi dostávali za svoje umiestnenie peniaze.
- (C) pre účastníka je najdôležitejšie vyhrať.
- (D) výsledky hier vždy boli a sú ovplyvňované.

/1

3. Z textu vyplýva, že

- (A) hry sa konajú v nepravidelných časových intervaloch.
- (B) hry sa konajú vtedy, keď je dostatok pretekárov.
- (C) hry sa konajú pravidelne každé štyri roky.
- (D) hry sa konajú na konci každého desaťročia.

/1

4. Slovo **ovplyvňovanie** je

- (A) sloveso
- (B) podstatné meno
- (C) slovesné podstatné meno
- (D) príslovka

/1

5. Aký slohový postup prevláda v 3. odseku ukážky 1?

/1

6. Akým umeleckým prostriedkom je zvýraznená časť textu v 1. odseku?

.....

/1

7. Označ možnosť, v ktorej sú všetky slová **pravopisne správne** :

- (A) v areáli, dva areály, dva symboly
- (B) v areály, dva areály, dva symboly
- (C) v areáli, dva areáli, dva symboli
- (D) v areály, dva areále, dva symboli

/1

8. Označ nominatív zámena **v ňom**:

- (A) ona
- (B) ja
- (C) oni
- (D) on

/1

9. Doplň tabuľku:

	Lokál singuláru	Nominatív plurálu	Skloňovací vzor
hus			
pazúr			
gymnázium			

/9

10. Vyber možnosť, v ktorej sa všetky gramatické kategórie vzťahujú na sloveso vo vete **Najradšej by som trávila dovolenku s priateľmi pri mori.**

- (A) 1. osoba, sg., prítomný čas, rozkazovací spôsob, dokonavý vid
- (B) 1. osoba, sg., prítomný čas, podmieňovací spôsob, nedokonavý vid
- (C) 1. osoba, pl., minulý čas, oznamovací spôsob, nedokonavý vid
- (D) 1. osoba, sg., minulý čas, podmieňovací spôsob, nedokonavý vid

/1

Ukážka 2

V dielni Verrocchia sa učil jeden z troch géniov doby – Leonardo da Vinci (1452-1519). Polyhistor narodený v Toskánsku sa tu oboznámil so základmi anatómie, maliarstva a sochárstva. Už veľmi skoro sa ukázali jeho osobité štýlové znaky. Leonardo považoval maľovanie za spôsob svojich objavov a výskumov. Dôkladne študoval **anatómiu a botaniku**. Neskôr sa zaoberal aj hydraulikou a geológiou, ba naprojektoval aj lietadlo a ponorku.

Svoje dôkladné štúdiá čoskoro zobrazil v jedinom organickom celku na svojich monumentálnych dielach. V Miláne namaľoval aj dodnes silu vyžarujúci obraz s názvom Posledná večera. Potom mesto opustil a zvyšok svojho života strávil putovaním. Nakoniec sa usadil vo Francúzsku v roku 1516. Jedno z najznámejších diel Leonarda, Mona Lisa s tajomným úsmevom, sa zrodilo počas jeho florentských rokov. Zaujímavosťou obrazu je, že odkiaľkoľvek ho pozorujeme, Mona Lisa nám hľadá vždy do očí.

(Úryvok z knihy Potulky svetom umenia)

11. V ukážke 2

- (A) autor označuje Leonarda za najlepšieho maliara svojej doby.
- (B) autor kritizuje maliara za jeho záujem len o maľovanie.
- (C) sa uvádza, že maliar napodobňoval svojich predchodcov.
- (D) sa dočítame o všestranných záujmoch Leonarda da Vinci.

/1

12. V ukážke 2 autor uvádza, že

- (A) maliar všetky diela vytvoril na jednom mieste.
- (B) maliar svoje diela vytvoril na rôznych miestach.
- (C) maliar sa narodil v Taliansku.
- (D) maliar zomrel vo Francúzsku.

/1

13. V ukážke 2 sa dozvedáme, že

- (A) maliar žil v 15. i 16. storočí.
- (B) maliar bol samouk.
- (C) da Vinci žil len v Taliansku.
- (D) da Vinci bol aj lekár.

/1

14. Akým slovom pomenúva autor textu maliara, ktorý zároveň študoval a vo svojej tvorbe uplatňoval poznatky mnohých ďalších vedných odborov?

.....

/1

15. Všetky určité slovesné tvary okrem poslednej vety sú

- (A) v prítomnom čase.
- (B) v minulom čase.
- (C) v budúcom čase.
- (D) v rôznych časoch.

/1

16. Akým vetným členom sú podčiarknuté slová vo vete ?

/1

17. Akým umeleckým jazykovým prostriedkom je posledná časť súvetia na konci textu 2 ?

/1

18. Napíš správu do miestnych novín o tom, čo práve robíš, použi slová (4 – 5 viet):

prijímacie skúšky, slovenský jazyk a literatúra, úspešne, žiak, Gymnázium Jána

Chalupku, príjemná atmosféra, tréma, obavy, dobrá príprava, spokojnosť

.....

.....

.....

.....

.....

/5

Koniec testu

/50